

Ambivalens helyzetek

Fabricius Anna: *Alany, állítmány, nem mellékes nevek* című kiállításáról

GELLÉR JUDIT

Van egy kályha. Nem igazi kályha, valójában hordó. Nagyobbacska, fekete tartály, felhajtott fedéllel, olyan, amilyen körül az utca embere szokott melegedni az amerikai filmekben. De ebben a hordóban nem ég valódi tűz, nincs se füstje, se lángja, nem forró, nem okozna égési sérülést, ha hozzá érnénk. Ez a hordó vöröses fényével hívogat. Ebben a hordóba bele lehet nézni. Ennek a hordónak az alján a szívről és tüdőről készült rajz látható. Stilizált skicc, ahhoz hasonló, mint amit az anatómiakönyvekben látunk, beszámozott erekkel, csövecskékkel, billentyűvel és a többi létfontosságú alkatrészsel. Van ez a hordó, de nem igazi hordó, mert valójában kályha, benne a szimbolikus szívmelegség.

Fabricius Anna *Alany, állítmány, nem mellékes nevek* című kiállításán bemutatott legújabb munkái az ehhez a mindenki által vágyott melegséghez, otthonossághoz vezető út viszontagságait mutatják fel. A kiállítás rendezése is ezt a helyzetet vette alapul, a hátsó, kisebb, elstétített térben lévő installációkhoz és videó-loophoz képek sora vezet. A csipeszekkel légiesen installált lapokon mobiltelefonnal készült fotók, alattuk kézzel írt mondatok, az egyes képek mellett és között versek olvashatók.

Az intim, személyes témák művészeti közegben történő bemutatása, fotográfiai eszközökkel való megfogalmazása már nem új keletű a hazai viszonylatokban. A rendszerváltás óta eltelt időszakban egyre jellemzőbb lett a hétköznapi felé fordulás, a korábban bizonyos szempontból tabut jelentő magánélet, az egyéni sorsok vagy épp tragédiák tematizálása. Az ilyen típusú munkák jellemzői közé tartozik a (fiktív) naplók vagy családi albumok létrehozása, a privátfotók képi világának átértelmezése, az utólagos beavatkozások – ráfestések, roncsolások, varrások –, illetve a szöveges tartalommal való ötvözésük a fotográfiákon. A kontextust tekintve, miszerint Fabricius egyfajta elszemélytelenítéssel meséli el személyes történeteit, úgy munkái beilleszthetők lennének ebbe a lazán körvonalazható trendbe, azonban azáltal, hogy magára a médium pozíciójának változására reflektálva hozta létre az intermedialis alkotásokat, egy újabb irány, a mobiltelefonos fotók művészeti kánonba épülése felé mutatnak a munkái.

A sorozat tartalmát tekintve egyszerre jelen idejű és elévülhetetlen, míg az egyes darabok az idősíkokkal játszanak. A fo-

tók snapshot esztétikából építkező otthoni csendéletek, természet közeli jelenetek, mintegy széljegyzetként, naplókivonatokként jelennek meg, válnak ki a mindennapok sorából, míg az alattuk olvasható mondatok, rövid szöveges üzenetváltások párbeszéd-töredékei. A mobiltelefon, mint a kapcsolatteremtés és kapcsolattartás legújabb technológiáinak egyike, itt személyes archívumként működik, melyben egyszerre van jelen kép és szöveg. Fotók a mindennapokból, üzenetek a múltból. Fabricius e képi és szöveges információk összekapcsolásával és egymás alá helyezésével interferenciális viszonyokat alakít ki. A kép és a szó egymásra vonatkozik, a kép és a szó elválik egymástól, a kép és a szó egymást követően jön létre, mégis azonos oldalon jelennek meg, és ezáltal a néző egyszerre találkozik velük. Vajon mi volt az időrend, vajon melyik készült előbb, vajon a képek magyarázzák a szavakat, vagy a szavak a képeket? Az értelmezési lehetőségek épp úgy fonódnak össze és válnak többértévé, ahogy a szerelmi történetek bonyolult és ellentmondásos lépései zajlanak.

Fabricius legújabb sorozatának léptéke nem nagy – ahogy egy mobiltelefon is elfér a tenyérben –, sokkal inkább összefogott, tömör, s ezáltal minden apró részlete súlyos és hangsúlyos jelentésekkel teli. A sorozat képeiről azt is mondhatnánk, klisészerűek, azonban a kliséknek és frázisoknak mindig van egy olyan igazságtartalmuk, ami miatt így vagy úgy, de megérintik az embert, és a mélységük megélése mindig az egyéntől függ. Ahogy egyfajta mesebeli próbatétel itineriként jelennek meg az önismeret-gyakorlás szakaszait hirdető neon feliratok: Önértékelés, Önsajnálát, Önbecsülés, Önáltatás, úgy mindezek az életben élesben vezetnek a beteljesedés felé vivő úton. Fabricius Anna képei azonban nem szólnak egyértelműen sem a beteljesedésről, sem a hiányról, sem a szerelemről, sem a szerelmi csalódásról, és Simon Márton falakon megjelenő versei sem szólnak egyértelműen lehetőségekről vagy lehetetlenségekről, sokkal inkább csak felmutatják a kapcsolatokra oly jellemző játsszmákat és megpróbáltatásokat. Ambivalens helyzetek, képzetársítások, alá- és mellérendelő mondatok. ■

Faur Zsófi Galéria
2016. szeptember 22. – október 27.

<http://www.galeriafaur.hu/fabricius-anna-alany,-%C3%A1ll%C3%ADtm%C3%A1ny,-nem-mell%C3%A9kes-nevek.html>

"Fülig ér a náunk. Fűrödünk a langyos tengerben és pont odaálltam a lépésün."

"A tenger nélkülöd csak
H₂O."

"Kívülről úgy tűnik, hogy
csak itt bennélgetünk...
miközben belül mélyebben
a szívem."

"Engem a játsszók
inspirálnak"

"Szerintem nem hitegettelek,
hiszen soha nem mondtam
hogy nextlek."